

Rajapinnat näkyväksi -arvioinnin tiivistelmä

Arvioinnin tarve ja tavoite

THL:n mukaan Suomessa on vähintään 1 500 sosiaalipalveluita tuottavaa organisaatiota, jolla on sekä liiketoimintaa että yleishyödyllistä toimintaa. Setlementtiliiton ja Saila Tykkyläisen toteuttaman Rajapinnat näkyväksi -arvioinnin tarkoitus on selvittää mm. näitä järjestölähtöisiä yhteiskunnallisia yrityksiä.

Arvioinnille määriteltiin kaksi tavoitetta:

1. Kuvata liiketoiminnan ja yleishyödyllisen toiminnan välille syntyviä rajapintoja ja näiden hyvinvointivaikutuksia.
2. Tuottaa rajapintojen vaikutusten arvioitiin soveltuvia menetelmiä ja työkaluja.

Rajapinnat näkyväksi -arviointi on ennen muuta tietyn ilmiön ja sen mahdollisten hyötyjen kartoitus. Rajapintojen laadusta ja vaikutuksista saadaan yleistettävää tietoa vasta, kun muutkin järjestöomisteiset yhteiskunnalliset yritykset alkavat kuvata ja arvioida omia rajapintojaan.

Arvioinnin tulokset

Rajapinnat näkyväksi -arvioinnin lopputulos ja konkreettiset tuotokset jakautuvat kahteen osaan.

1. Rajapinnat ja niiden tuottamat hyödyt

Vaikutusten arvioinnin kohteiksi valittiin Jyränkölän Setlementin ikäihmistien palvelut ja Setlementti Ukonhatun mielenterveyskuntoutujien palvelut. Näitä tutkimalla löydettiin seuraavat rajapinnat, joissa yleishyödyllinen toiminta ja liiketoiminta kohtaavat:

- Hoitopolut
- Vapaaehtoistoiminta
- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
- Yleishyödyllisen toiminnan rahoitus liiketoiminnan ylijäämällä
- Tilat

Johtaminen, erityisesti liiketoiminnalle asetetut tavoitteet, näytti vaikuttavan siihen, minkälaisia rajapintoja toimintojen välille syntyy ja ovatko ne avoimia myös ulospäin. Niin Jyränkölässä kuin Ukonhatussakin esimerkiksi liiketoiminnan ylijäämällä rahoitettu vapaaehtoistoiminta ja sen kehittäminen on tietoaisten päätösten tulos. Vapaaehtoistoiminnan ja sen pitkälle kehitettyjen konseptien hyödyt leviävät suurimmaksi osaksi organisaation ulkopuolelle; alueen asukkaille, kuntatoimijoille sekä järjestöille ja yrityksille.

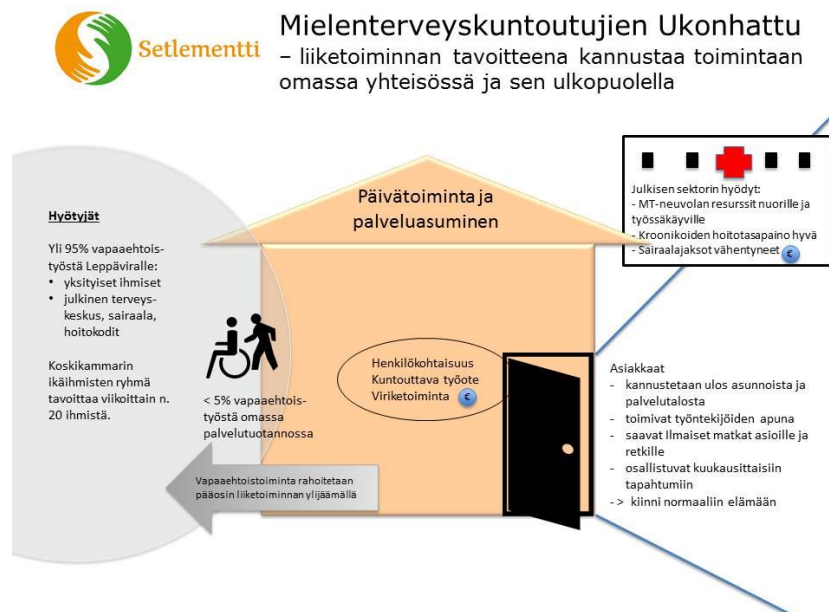
2. Prosessikuvaus, arvioinnin menetelmät ja työkalut

Jotta arviointi olisi toistettavissa, laadittiin arvioinnin etenemisestä visuaalinen ja nopeasti omaksuttava prosessikuvaus. Siinä esitetään tiivistetysti arvioinnin tärkeimmät vaiheet ja niihin liittyvät vinkit, työkalut ja menetelmät.

Arvioinnissa käytettiin mm. vaikutuspuu ja vaikutustarina-menetelmiä, joista etenkin vaikutustarinaa tiedon keräämisen ja esittämisen tapana kehitettiin eteenpäin.

Vaikka Rajapinnat näkyväksi -arvioinnissa ei vielä päästy tekemään kustannushyöty- tai kustannusvaikuttavuus-analyysiä, yksilöitiin siinä kohtia, joissa mitattavaa rahallista hyötyä voi syntyä.

Aineistosta ja tulostiivistelmistä tehtiin erillinen julkaisu, josta löytyvät mm. käytetyt kyselylomakkeet ja tarkempi kuvaus tiedonkeruun etenemisestä ja sen tuloksista.

Mona Särkelä-Kukko, Setlementtiliitto

Saila Tykkyläinen, Vaikuttava Yritys